

**STAŃCZYK – NADWORNY BŁAZEN
CZY KONSTRUKTYWNY
POLITYK?**

**JOANNA
WODOWSKA**

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania historii dla szkoły ponadpodstawowej

opracowany w ramach projektu

**„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących
w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego
w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”**

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Marta Milewska
Recenzja merytoryczna – Ewa Skrzywanek
dr Beata Rola
Jan Bielecki
Katarzyna Szczepkowska-Szczęśniak

Redakcja językowa i korekta - Editio

Projekt graficzny i projekt okładki - Editio

Skład i redakcja techniczna - Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat:

Stańczyk – nadworny błazen czy konstruktywny polityk?

Klasa:

II

Miejsce:

pracownia wyposażona w komputery z dostępem do Internetu dla każdej grupy

Czas:

45 minut

Cele

Cel ogólny: przybliżenie sylwetki Stańczyka i jego wpływu na życie dworskie w czasach Zygmunta Starego

Cele szczegółowe

Uczeń:

- potrafi dokonać oceny Stańczyka jako drugoplanowej postaci historycznej;
- ocenia funkcjonowanie państwa polsko-litewskiego w czasach ostatnich Jagiellonów;
- selekcjonuje i hierarchizuje informacje, tworząc problemową narrację historyczną;
- wie, czym Stańczyk zapisał się w historii (SPE).

Środki dydaktyczne:

- obrazy Jana Matejki: *Hołd pruski* (1882) oraz *Stańczyk* (1862);
- obraz Leona Wyczółkowskiego *Stańczyk* (1898);
- zasoby Internetowego Polskiego Słownika Biograficznego (www.ipsb.nina.gov.pl/a/biografia/Stanislaw-Stanczyk, dostęp 12.04.2019 r.).

Metody, techniki i formy:

- praca w grupie;
- praca z ikonografią i tekstem;
- dyskusja;
- drama;
- barometr.

Przebieg lekcji**Część wstępna:**

Czym jest polityka? Kto decydował o losach państwa – władcy, politycy czy doradcy?

Stańczyk

Uczniowie podzieleni na grupy korzystając z zasobów Internetowego Polskiego Słownika Biograficznego, zapoznają się z informacjami dotyczącymi Stańczyka. W edytorze tekstów wynotowują najważniejsze wiadomości, które wykorzystają jako argumenty w dyskusji: Czy Stańczyka można nazwać błaznem, czy może jednak konstruktywnych krytykiem?

Stańczyk – błazen czy krytyk?

Młodzież prezentuje swoje stanowiska i argumenty potwierdzające tezę. Jeden z uczniów otrzymuje zadanie polegające na protokolowaniu dyskusji w edytorze tekstu. Przygotowany w ten sposób materiał posłuży klasie jako notatka z lekcji.

Stańczyk w malarstwie

Wspólna analiza obrazów Jana Matejki *Hołd pruski* (1882) oraz *Stańczyk* (1862) i Leona Wyczółkowskiego *Stańczyk* (1898).

Część podsumowująca:

Każda z grup wybiera spośród siebie jedną osobę, która weźmie udział w odegraniu dramy. Zadanie dla grupy dramowej: wyobraźcie sobie, że należycie do dworu Zygmunta I Starego. Właśnie zakończyła się ostatnia wojna z Krzyżakami. Wcielcie się w rolę Stańczyka i dworzan. O czym będziecie rozmawiać?

Komentarz metodyczny

Poznając różne stanowiska i punkty widzenia, uczniowie doskonalią umiejętność logicznego myślenia, która przekłada się na rozwijanie kompetencji naukowych. Ocenie podlega aktywność grup według następujących kryteriów: zaangażowanie w wyszukiwanie informacji, ich przetwarzanie, sposób prezentowania. Zajęcia kończą się ewaluacją z wykorzystaniem barometru: w jakim stopniu udało się wczuć w aurę krakowskiego dworu królewskiego XVI w.? Podsumowanie jest dla nauczyciela informacją zwrotną dotyczącą przydatności dramy na lekcji historii w określonym zespole klasowym.